

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Užitková zvířata
Anotace	Pracovní listy k procvičování pojmů z daného tématu. Nejvhodnější použití – všechny listy vytisknout a žákům předložit k doplnění (řešení slouží pro kontrolu).
Autor	Mgr. Ladislav Sedlák
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda (přírodopis)
Očekávaný výstup	Žák získá přehled o významných skupinách užitkových zvířat a využití jejich produktů pro člověka.
Ročník	7.

Užitková zvířata – strana první

1. Hospodářská užitková zvířata zahrnují několik skupin živočichů s různým hospodářským užitkem. Na vhodném příkladu charakterizuj hlavní znaky celé skupiny a doplň jejich užitkový význam (za jakým účelem se chovají, jaké produkty poskytují apod.).

a) ryby stojatých vod

b) ryby tekoucích vod

c) ptáci hrabaví

d) ptáci vrubozobí

e) zajícovci

f) sudokopytníci přežvýkavci

g) sudokopytníci nepřežvýkavci

h) lichokopytníci

2. Doplň, jak se nazývá samec, samice a mládě:

a) kur domácí:

b) husa domácí:

c) tur domácí:

d) prase domácí:

e) kůň domácí:

f) ovce domácí:

g) koza domácí:

Užitková zvířata – strana druhá

3. Z jakých částí se skládá žaludek přežvýkavců:

.....

4. Víš, co mají společného *kapoun, vůl, vepř, valach, skopec a hňup*?

.....

O jaká zvířata se jedná (náповědu najdeš v úkolu 2.):

.....

5. Vysvětli pojmy a doplň vhodným příkladem:

a) přežvýkavec

b) mul

c) mezek

d) rohy

e) sudokopytník

f) lichokopytník

g) hňuj

h) kejda

i) bioplyn

j) dodatková energie ekosystému

.....

6. Přiřaď k sobě správné pojmy (některé se mohou opakovat):

A. kur domácí

B. husa domácí

C. tur domácí

D. prase domácí

E. kůň domácí

F. ovce domácí

G. koza domácí

H. králík domácí

1. maso

2. mléko

3. vejce

4. peří

5. sádlo

6. lůj

7. kůže

8. vlna

9. kožešina

10. rohy

11. kopyta

12. štětiny

13. ptáci

14. přežvýkavci

15. sudokopytníci

16. lichokopytníci

A B C D

E F G H

Užitková zvířata – řešení

1. a) kapr obecný – zavalitější, pomalejší, všežravé, popř. býložravé
- poskytují maso, loví se hromadným výlovem
 - b) pstruh obecný – protáhlé, rychlejší, dravé ryby
- loví se jednotlivě – sportovní rybaření
 - c) kur domácí – zavalitější, těžce létá, silný zobák a silné tupé drápy
- pro maso a vejce (peří je méně kvalitní)
 - d) husa domácí – vroubkovaný zobák, plovací blány, mastné peří
- pro maso a peří
 - e) králík domácí – hlodavé zuby s opěrnými zoubky, dlouhé uši a zadní končetiny – pro maso a kožešinu
 - f) tur domácí – zavalité tělo, dvě kopyta na končetině (paznehty) , rohy, přežvykují (složený žaludek), býložravci, nemají horní řezáky
- pro maso, mléko, lůj, kůži, rohy, kopyta, tažná síla
 - g) prase domácí – zavalité tělo, krátké končetiny vždy se dvěma kopyty, všežravci, nepřežvykují
- pro maso, sádlo, kůži, štětiny
 - h) lichokopytníci – mohutné tělo, dlouhé končetiny vždy s jedním kopytem, býložravci, nepřežvykují
- tažná síla, jezdeckví, maso, žíně
2. a) kohout – slepice – kuře
 - b) houser – husa – house
 - c) býk – kráva, jalovice – tele
 - d) kanec – prasnice, svině, bachyně – sele, podsvinče
 - e) hřebec – kobyla, klisna – hříbě
 - f) beran – ovce, bahnice – jehně
 - g) kozel – koza – kůzle
3. bachor, čepec, kniha, slez
4. jsou to vykastrovaní samci: kapoun – králík a kohout, vůl – býk, vepř – kanec, valach – hřebec, skopec – beran, hňup – kozel
5. a) přežvykuje potravu, má složený žaludek – kráva, ovce, koza
 - b) kříženec osla a klisny
 - c) kříženec hřebce a oslice
 - d) trvalé duté útvary na hlavě přežvýkavců – kráva, koza
 - e) má dvě kopyta (paznehty) na končetině – prase
 - f) má jedno kopyto na končetině – kůň
 - g) výkaly zvířat a stelivo – používá se ke hnojení polí
 - h) výkaly zvířat s vodou – k výrobě bioplynu
 - i) plyn vznikající při rozkladu org. látek, zejména kejdy
 - j) nutná dodávaná energie do ohospodařování zemědělských ekosystémů
- práce člověka i zvířat, energetické zdroje (ropa, uhlí, plyn, el. energie)
6. A – 1,3,4,13 B – 1,3,4,5,13 C – 1,2,6,7,10,11,14,15 D – 1,5,7,11,12,15
E – 1,7,11,16 F – 1,2,7,8,9,11,14,15 G – 1,2,7,10,11,14,15 H – 1,8,9

Zdroje obrázků:

Pokud není uvedeno jinak, jsou obrázky převzaty a upraveny z ucelené řady učebnic a pracovních sešitů pro přírodopis na ZŠ:

Kvasničková D. a kol.: Přírodověda pro 5. ročník ZŠ, Přírodopis pro 6. a 7. ročník ZŠ